

KUTSESTANDARD

Koorijuht, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Koorijuht, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Kooridirigendi töö on loominguiline, mis eeldab muusikalist ettevalmistust. Kooridirigent on vokaalmuusika interpret, kelle tööülesanneteks on laulude õpetamine koorile ja esitamine kontserdil. Töö eesmärk on koori kunstiline juhtimine ning publikule kõrgetasemelise muusikaelamuse pakkumine. Kooridirigendi töö on oma olemuselt pedagoogiline ning eeldab lisaks muusikalistele oskustele ka iseseisvat tööd kooriga ning meetoodika ja psühholoogia tundmist.

Koorijuhi kutsealal on viis kutset:

Koorijuht, tase 4 töötab dirigendi või abidirigendina.

Koorijuht, tase 5 töötab dirigendi või abidirigendina. Ta osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte.

Koorijuht, tase 6 töötab dirigendina oma koori või abidirigendina mahuka repertuaariga kõrgetasemelise kontsertkoori juures. Ta osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte. Tema koorid osalevad aktiivselt kontserttegevuses. 6. taseme koorijuht koolitab vajadusel madalama taseme koorijuhte ja muusikaõpetajaid piirkonna tasandil.

Koorijuht, tase 7 on tunnustatud dirigent, kes juhatab ühendkoore laulupäevadel ja/või laulupidudel, üleriigilisel laulupeol või on liigijuht/kunstiline juht, juhatab muusikalisi projekte (kunstilise juhi töö laulupidudel, laulupäevadel, galakontsertidel). Ta võib olla ka koori hääleseadja ja koori vokaaltöö spetsialist. 7. taseme koorijuht osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte. Tema koori(de)l on aktiivne kontserttegevus. Ta viib läbi seminare, koolitusi mentorina, leiab koolituste läbiviimiseks vajaliku meetoodika ning vajadusel koostab õppematerjale.

Koorijuht, tase 8 on professionaalse koorimuusika tippinterpret ja ekspert, rahvusvaheliselt tunnustatud dirigent, keda kutsutakse dirigendina ja/või koolitajana mainekatele rahvusvahelistele koorimuusika suursündmustele. Ta on kunstiline juht ja arvamuslimiter erinevatel rahvusvahelistel kõrgetasemelistel koorimuusikasündmustel, juhatab vokaal-sümfoonilisi suurvorme orkestriga.

A.2 Tööosad

A.2.1 Repertuaari ettevalmistamine

1. Repertuaari valimine ja esinemiskava koostamine.
2. Muusikalise materjali ettevalmistamine.

A.2.2 Repertuaari omandamine ja harjutamine

1. Repertuaari omandamine/ettevalmistamine harjutamiseks.
2. Iseseisev harjutamine.
3. Ettevalmistus esinemiseks.

A.2.3 Töö kooriga

1. Repertuaari ettevalmistamine.
2. Repertuaari õpetamine.
3. Kooriansambli kujundamine.

A.2.4 Koori loomingu juhtimine 1. Kontserttegevus. 2. Laulupeoprotsessis osalemine. 3. Koori kui organisatsiooni juhtimine.
Valitavad tööosad
A.2.5 Muusika loomine 1. Arranžeerimine. 2. Komponeerimine.
A.2.6 Noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine 1. Noodigraafika-programmide kasutamine. 2. Muusikalalvestus-programmide kasutamine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Kooridirigendi tööaeg on paindlik, töötatakse ka puhkepäevadel ja pühade ajal. Töötatakse üldjuhul siseruumides, kuid esinetakse ka väljas.
A.4 Töövahendid
Noodimaterjal.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Töös dirigendina on olulised muusikalised võimed, loominguoskus, empaatiavõime, valmisolek meeskonnatööks, pingetaluvus, enesedistsipliin, tulemusele orienteeritus.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
4. taseme koorijuhiks saab õppida kutseõppeasutuses või töökohal (sh läbides ka koorijuhtimisalase koolituse).
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Dirigent, kooridirigent, koorijuht, abidirigent, koormeister.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kompetentsid B.2.1 – B.2.4 ja B.2.7 (läbiv kompetents). Lisaks võib tõendada valitavaid kompetentse B.2.5 ja B.2.6.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Repertuaari ettevalmistamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Valib ühe kontserdi repertuaari või laule esinemiskavasse, lähtudes esinemise eesmärgist ning koorilauljate võimekusest. Vajadusel kasutab koorimuusika mentori abi. 2. Analüüsib muusikalise materjali sisu ning valmistab ette noodimaterjali lähtuvalt vajadusest.	
B.2.2 Repertuaari omandamine ja harjutamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Loeb ja analüüsib nooditeksti ning kujundab sellele toetudes oma muusikalise tõlgenduse. 2. Planeerib iseseisva harjutamisprotsessi ja harjutab eesmärgipäraselt, lähtudes ajaressursist, repertuaari tehnilistest ja sisulistest vajadustest ning järgides ergonomikat. Leiab tööks kooriga koos koorimuusika mentoriga sobiva/optimaalse meetodika, arvestades repertuaari keerukust.	

3. Valmistub esinemiseks põhjalikult, lähtudes heast esinemiskultuurist ja kontserdi iseloomust. Tuleb toime esinemisega kaasneva psühholoogilise pingega ning suhtleb publikuga olukorrale vastavalt. Vajadusel kasutab koorimuusika mentori abi.

B.2.3 Töö kooriga

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Juhatab ja õpetab lihtvormis koorilaule (periood, AB, ABA), kasutades algtasemel dirigeerimistehnikat ning leides laulu dirigeerimiseks tehnilised võtted, hingamisvõtted, dünaamilise skaala, elementaarsed agoogilised võtted. Juhatab lihttaktimõõte ja lihtsamaid ebasümmeetrilisi taktimõõte vastavalt partituurile. Loeb 2-3-realist ja lihtsamat akordilist 4- realist kooripartituuri. Kasutab elementaartasandil harmoonilist kuulmist koori intonatsiooni parandamiseks laulu õpetamisel. Valib repertuaari vastavalt koori tasemele, koostab koorile esinemiskava, vajadusel kasutades juhendaja abi. Kuulab ja analüüsib õpetatavate teoste erinevaid interpretatsioone oma lahenduse leidmiseks.
2. Õpetab häälepartiidi häälerühmadele, lähtudes partituuri esmanõuetest. Töötab algtasandil koori diktsiooni, vokaali ja dünaamikaga. Pöörab tähelepanu puhtale intonatsioonile. Avab lauljatele teose tausta (ajastu jms), tutvustab teose autorit/autoreid ning vajadusel tõlgib ja selgitab teose teksti.
3. Koostab hääleharjutusi ning viib läbi lahtilaulmisi proovis ja kontserdi eel. Häälestab algtasandil koori, kuulab häälerühmade balanssi, lähtudes laulu partituurist.

B.2.4 Koori loomingujuhtimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Juhatab laulu/laule kontserdil, lähtudes esinemise eesmärgist. Õpetab koorile selgeks esinemiseks vajaliku repertuaari ning osaleb paikkondlikel muusikaüritustel/kontsertidel vastavalt kokkulepetele korraldajaga.
2. Osaleb laulupeo seminaridel ja omandab laulupeo repertuaari ning õpetab selle oma koorile nõutaval tasemel selgeks. Juhatab ja õpetab laulupeo liigilaule ja lihtsamaid ühendkoori laule, juhendades laulupeo liigijuhtide esitatud nõuetest.
3. Võtab kooriga osa piirkondlikest ühislaulmistest ja kohalikust kultuurielust, esitades selleks vajalikku ja sobilikku repertuaari. Osaleb kooriga kooriliigi laulupäevadel ja muudel kooriüritustel, olles omandanud nõutava repertuaari. Osaleb koori tegevuskava ja tööplaani väljatöötamisel.

VALITAVAD KOMPETENTSID

Lisaks võib tõendada valitavaid kompetentse B.2.5 ja B.2.6.

B.2.5 Muusika loomine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Teeb oma koorile iseseisvalt seadeid, lähtudes teosest, koori koosseisust ja võimekusest. Seab koorilaule ühelt kooriliigilt teisele, lähtudes häälte juhtimise loogikast.
2. Loob (koori)teoseid, mida kantakse ette avalikul üritusel/sündmusel, lähtudes oma loominguulistest tõekspidamisest. Komponeerib lihtvormis koorilaule, lähtudes kompositsiooni alustest.

B.2.6 Noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Rakendab erinevaid muusika töötamise programme, lähtudes töö eesmärgist. Sisestab noote arvutiklaviatuuri või MIDI-süntesaatori abil, kasutades erinevaid noteerimisprogramme.
2. Salvestab arvutisse helifaile, lähtudes salvestuse eesmärgist. Konverteerib helifaile vastavalt töö eesmärgile ja vajadusele. Kasutab erinevate faktuuridega partituuride faile, lähtudes salvestuse eesmärgist.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Koorijuht, tase 4 kutset läbiv kompetents

EKR tase 4

Tegevusnäitajad

1. Järgib esinemiskultuuri häid tavasid ja esinemistraditsioone; suhtleb kolleegidega vastavalt tunnustatud hea tava põhimõtetele ning juhendub oma töös koorijuhtide kutse-eetikast (lisa 3).

2. Osaleb erialaga seonduvates töötubades, meistrkursustel, täiendkoolitustel jms; analüüsib oma tööga seotud oskusi ning on teadlik arenguvajadustest. Hoiab end kursis oma erialal toimuvaga, külastab kontserte ja kultuurisündmusi. Vajadusel võtab eratunde oma ala meistritelt ning õpib lisapilli.

3. Kasutab oma töös erialast tarkvara.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-16052019-01/3k
2. Kutsestandardi koostajad	Ksenija Grabova, G. Otsa nim Tallinna Muusikakool, Kalamaja Segakoor Heli Jürgenson, Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Estonia Seltsi Segakoor Kristel Pedak, Tallinna Kultuuriamet Indrek Vijard, Eesti Meestelaulu Selts, Nõmme Muusikakool Varje Vürst, Eesti Koorijuhtide Liit, Eesti Kooriühing
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	14
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	16.01.2019
6. Kutsestandard kehtib kuni	11.01.2024
7. Kutsestandardi versiooni number	3
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2652 Muusikud, lauljad ja heliloojad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Conductor, level 4
Soome keeles	kuoronjohtaja
Vene keeles	хоровой дирижёр
C.3 Lisad	
Lisa 1 Koorijuhtide kutse-eetika	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 3 Digioskused	